

Megmaradt a felvidéki magyarság brüsszeli képvisellete

Rendkívül alacsony, mindössze 13,05 százalékos részvétel mellett zajlott le szombaton az európai parlamenti választás Szlovákiában. A választáson minden eddiginél több, összesen 29 párt indult az országnak járó 13 mandátumért, közülük végül nyolcnak sikerült képviselőt kijuttatnia Brüsszelbe. Egy-egy mandátumot szerzett a magyar voksokért versengő két párt, a Magyar Közösség Pártja és a Most-Híd.

A voksoláson ugyan a Robert Fico kormányfő vezette szociáldemokrata Smer kapta a legtöbb szavazatot, ám meglepetésre a kormánypárt csupán a szavazatok 24 százalékát szerezte meg, ezzel négy képviselőt küldhet az EP-be, eggyel kevesebbet, mint 2009-ben. A Smer a márciusi államfőválasztás után, mely Robert Fico vereségét hozta a második fordulóban, rövid időn belül a második választási kudarcba szaladt bele. A gyenge eredmény következménye, hogy a választások valódi győztesének az ellenzéki jobboldali és liberális pártok tekintik magukat, melyek így összesen kilenc mandátumot szereztek. Hozzá kell tenni, ezen a kilenc képviselői helyen hét párt osztozik, amely egyértelművé teszi, a szlovák ellenzéki pártpaletta továbbra is rendkívül fragmentált. Az EP-választásokon 2-2 mandátum jutott a Kereszténydemokrata Mozgalomnak (KDH) és a Szlovák Demokratikus és Keresztény Uniónak (SDKÚ), melyek a voksok 13,21, illetve 7,75 százalékát szereztek meg. Egy-egy képviselői helyet szerzett az Egyszerű Emberek tömörülés, a Szabadság és Szolidaritás (SaS), a konzervatív demokratákkal (KDS) és a polgári konzervatívokkal (OKS) újoncként induló Új Többség (Nova), valamint a Magyar Közösség Pártja (MKP) és a Most-Híd. Az MKP 36 629 szavazatot (6,53%), a Híd 32 708 voksot (5,83%) kapott. Pozitív fejlemény, hogy a két szélsőséges párt rosszul szerepelt: a Szlovák Nemzeti Párt (SNS) elveszítette brüsszeli képviselét, illetve a megyei választásokon előretörő Mi Szlovákiánk mozgalom sem tudott mandátumot szerezni.

Magyar szempontból a leglényegesebb kérdés a választás kapcsán az volt, hogy a felvidéki magyarság meg tudja-e tartani brüsszeli képviselét. 2004-ben két mandátumot szerzett az MKP, mely eredményét 2009-ben még meg tudta ismételni, azonban a 2009 nyarán bekövetkezett pártszakadást követően megrendezett két parlamenti választás (2012, 2014) egyikén sem sikerült átlépnie az ötszázalékos parlamenti küszöböt. A 2010-es helyi önkormányzati, valamint a 2013-as megyei önkormányzati választásokon az MKP jobb eredményt ért el, mint legfőbb vetélytársa, a magát szlovák-magyar vegyes pártként meghatározó Most-Híd. Az MKP nem sokkal a 2013 novemberében lezajlott megyei választásokat követően jelentette be Bárdos Gyula indítását a 2014 márciusában sorra kerülő államfőválasztáson. A döntés történelmi jelentőséggel bírt, hiszen először fordult elő, hogy volt magyar jelölt a köztársasági elnökválasztáson. Az MKP itt elért, öt százalékot meghaladó eredménye jelezte: a párt a közvélemény-kutatásoknak megfelelően valóban erősödni tudott.

Bő fél éven belül tehát a kétfordulós megyeelnök- és az ugyancsak kétfordulós államfőválasztással együtt öt szavazásra is sor került Szlovákiában, a választópolgárok részben emiatt lehettek közömbösebbek az EP-választások iránt. A sűrű választási időszak viszont kiváló lehetőséget teremtett az MKP számára, hogy 2013 őszétől tulajdonképpen permanens kampány keretében folyamatosan mozgásban tartsa a választóit.

Az EP-választások során Szlovákiában először fordult elő, hogy két, sőt valójában három párt vetélkedett a felvidéki magyarok voksaiért. (A harmadik párt az újonnan alakult Magyar Kereszténydemokrata Szövetség, amely mindössze bő ezer voksot szerzett, ezzel 0,20 százalékos eredményt ért el.) Az MKP mellett a marginális támogatottsággal bíró Magyar Kereszténydemokrata Szövetség (MKDSZ) is csak magyar nemzetiségű jelöltekkel vágott neki a választásnak. A Magyar Közösség Pártja listájának élén Csáky Pál, az MKP korábbi elnöke, 1998-2006 között emberi jogokért és kisebbségekért felelős miniszterelnök-helyettes állt, őt követte Farkas Iván, a párt gazdasági és régiófejlesztési alelnöke a második helyen. A szlovák-magyar vegyes párt listáját Simon Zsolt, a Most-Híd alelnöke, korábbi mezőgazdasági miniszter vezette, a második helyet Nagy József, a Híd parlamenti képviselője, korábbi környezetvédelmi miniszter foglalta el.

Abban, hogy a rendkívül alacsony országos részvételi adat mellett két magyar képviselő is kijutott Brüsszelbe, nagy szerepet játszott, hogy az utóbbi választásokkal ellentétben most nem maradt el a dél-szlovákiai választási részvétel az országostól. Pozsonyban, Kassán, valamint a 16 magyarok által is lakott járás felében haladta meg a járási részvételi adat az országos átlagot. A Híd csak a két nagyvárosban, valamint a Dunaszerdahelyi és a Rozsnyói járásban tudta megelőzni az MKP-t, előbbiben hétszáz, az utóbbiban pedig mindössze 19 szavazattal. Fej-fej mellett végzett a két párt a magyarok által már ritkán lakott Nyitrai járásban, ahol az MKP mindössze négy szavazattal szerzett többet, mint a vetélytárs párt. 14 járásban tehát a Berényi József vezette MKP tudott jobban mozgóítani, a Kassa-környéki, a Töketeresbesi, a Nagyrőcei és a Lévai járásokban kétszer annyi voksot szerzett, mint a Most-Híd. A Nagykürtösi járásban pedig háromszoros volt a magát etnikai pártként definiáló tömörülés előnye. A Rimaszombati járásban négyszáz szavazattal, a Galántaiban hatszáz vokssal, a Komáromi járásban kétezer, az Érsekújváriban pedig 2 300 szavazattal kapott többet az MKP.

Szlovákiában az utóbbi évek választásain a szavazópolgárok egyre nagyobb számban élnek azzal a lehetőséggel, hogy a pártlistákon szereplő jelöltekre ún. preferencia-szavazatokat adjanak le, megváltoztatva ezzel a lista sorrendjét. A mostani választáson tovább nőtt a preferencia-szavazatok jelentősége: az Egyszerű Emberek, a Nova, az SaS és a Híd listavezetője sem tudta megtartani befutó helyét. Simon Zsolt, a Híd listavezetője mintegy 12 500 preferenciális voksot kapott, míg a második helyen szereplő Nagy József közel 15

ezer voksot tudhat magáénak. A két jelölt támogatottságában a Dunaszerdahelyi járásban mutatkozik a legnagyobb különbség, az egyébként dunaszerdahelyi illetőségű Nagy József itt 2 600-zal kapott több szavazatot, mint Simon Zsolt, így kijelenthetjük, hogy kettejük párharca a csallóközi járásban dőlt el. Az MKP listáján nem történt változás, Csáky Pál 19 400 preferencia-szavazata azt jelzi, hogy az MKP minden második szavazója megerősítette őt elsőségében. A lista második helyezettje, Farkas Iván hétezerrel kevesebb preferencia-szavazatot kapott.

Az MKP és a Most-Híd viszonya a 2009-es pártszakadás óta nem nevezhető felhőtlennek, országos szinten – a Szlovákiai Magyarok Kerekasztala közreműködésével közösen megalkotott „A szlovákiai magyarok megmaradásának és fejlődésének alapfeltételei” című dokumentum (az ún. kisebbségi minimum) elfogadása ellenére – szinte semmilyen együttműködés sincs a két párt között. Kérdés, hogy a 751 fős Európai Parlamentben milyen együttműködés lesz a két felvidéki magyar képviselő közt, mindketten egyébként az Európai Néppárt frakciójában foglalnak majd helyet. Csáky Pál nyolc évig volt emberi jogokért és kisebbségekért felelős miniszterelnök-helyettes, munkássága számos ponton találkozik az őshonos kisebbségek jogainak elismeréséért az elmúlt évtizedben küzdő Kárpát-medencei magyar EP-képviselők tevékenységével. Csáky egyébként nyilvánvalóvá tette: nem Szlovákia nemzeti érdekeit, hanem a felvidéki magyarság érdekeit kívánja képviselni Brüsszelben, így többek közt az állampolgárság és a nyelvhasználat kérdésében kívánja felhívni a figyelmet a szlovákiai visszasságokra. Nagy József környezetvédelmi szakpolitikusként ismert, EP-kampányában is kiemelte a környezetvédelmi kérdések hangsúlyos képviselétét, hangsúlyozva, hogy a nemzeti kisebbségek helyzetének és védelmének kérdésével is kíván foglalkozni, célja az őshonos kisebbségek védelmét szolgáló uniós szabályozás kialakításának előmozdítása.